

Grønngjødsling

GENERELT OM GJØDSLING

Alle gårdsbruk i Norge, uansett om de drives økologisk eller konvensjonelt, er forpliktet til å ha en gjødslingsplan. Denne skal være utgangspunktet for gjødslingen til de ulike kulturene. En gjødslingsplan kan også inneholde skifter hvor man har grønngjødsling.

REGLENE SIER

I økologisk landbruk skal jordens fruktbarhet opprettholdes eller forbedres ved bruk av vekstskifte og tilførsel av gjødsel og næringsstoffer fra økologisk produksjon. F.eks. økologisk husdyrgjødsel, grønngjødsling og bruk av belgvekster. Er ikke dette tilstrekkelig, kan annen mineralsk og organisk næring tilføres hvis de er listet opp i oversikten over tillatte gjødslingsmidler. Se lenke nederst på arket.

TOLKNING

Grønngjødsling er med andre ord en riktig grøde å vurdere for å oppfylle kravet i økologiregelverket. Grønngjødsling er en fin måte å skaffe kulturene tilstrekkelig næring på, spesielt i områder hvor det er lite tilgang på husdyrgjødsel. I tillegg til oppbygging av næring, vil et omløp med ett- eller toårig eng med grønngjødsling være en utmerket måte å bekjempe ulike typer flerårig ugras på.

PRAKTISERING

- Grønngjødsling må ikke brytes på en slik måte at grønnsmassen (eller nedvisnet masse) blir brutt ned uten tilstrekkelig tilgang på oksygen. Det tilsier at man så langt det er mulig må unngå dyp nedmolding. Se på naturen - den legger alt organisk materiale på overflaten!
- Ettårig grønngjødsling kan med fordel kombineres med ugrasregulering (vårbrakk) med påfølgende jordløsning fra midt i juni til slutten av juni, avhengig av klima, og isåing av en grønngjødslingsblanding som etablerer seg raskt, som f.eks. pionerblandingen.
- Ettårig grønngjødsling trenger ikke nødvendigvis å brytes om høsten – kommer an på hvilke vekster den består av.
- Grønngjødsling med flerårige vekster består stort sett av kløverrik eng. Denne såes som gjenlegg i korn og slås som grønngjødsling året etter og brytes da om høsten eller våren tredje året. Rikt innhold av kløver er viktig. Man skal ha i bakhodet at våre kløverarter – selv om de fleste har pålerot – ikke er særlig gode til å bryte en plogsåle. Dersom man har plogsåle og dårlig jordstruktur i utgangspunktet er den ettårige meto-dikken som er beskrevet ovenfor å foretrekke.
- Ikke bruk vekster i en grønngjødslingsblanding som er nært beslektet med de kulturplantene man ønsker å dyrke etter grønngjødslingen - særlig når det gjelder kålvekstene. Det betyr at man bør unngå oljereddik, fôrrops o.l. i ettårige grønngjødslingsblandinger som skal være forkultur for f.eks. hodekål.
- Grønngjødsling - enten den består av ettårige eller flerårige arter - bør være artsrik med et sterkt innslag av N-fikserende planter (belgplanter) av ulike slag. Det er ikke bare N-fikseringen som er viktig, det har også vist seg at disse planteartene har svært verdifulle, organiske stoffer i røttene som «trigger» og bygger jordlivet.

Grønngjødsling

EKSEMPLER PÅ PRAKTISERING

Her er et eksempel på grønngjødsling brukt i vekstskifte: <http://evjegaard.no/nb/okologisk-landbruk/>

NYTTIGE LENKER/HENVISNINGER

Debios hjemmeside. Her finner du regelverk og veiledere, samt kontaktinformasjon – www.debio.no

Norsk Landbruksrådgivnings hjemmeside – www.nlr.no

Regelverksveileder økologisk landbruk – utfyllende informasjon om økologisk landbruksproduksjon
<https://goo.gl/Kk1bOv> (se punkt. 2.4)

Les mer om grønngjødsel på Agropubs sider:

Grønngjødsel [<https://www.agropub.no/fagartikler/gronngjodsel>]

Grønngjødsling – dyrkingsteknikk [<https://www.agropub.no/fagartikler/gronngjodsling-dyrkingsteknikk>]

Fangvekster etter tidlig høsta grønnsaker og potet

[<https://www.agropub.no/fagartikler/fangvekster-etter-tidlig-hosta-gronnsaker-og-potet>]

Om grønngjødsel – Bioforsk – <https://goo.gl/oj1YxV>

Sist oppdatert 18.05.2017

Serien er utarbeidet i samarbeid mellom Norsk Landbruksrådgiving, Mattilsynet og Debio. Serien er ment som en enkel måte å formidle teksten i Forskrift om økologisk produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter, akvakulturprodukter, næringsmidler og fôr (økologiforskriften). Kortversjonen er ikke et juridisk dokument som kan brukes som grunnlag for sertifisering, eller ved eventuelle tvister omkring regelforståelse. Ved eventuell uoverensstemmelse mellom kortversjonen og forskriften med forordning, er det forskriftsteksten som gjelder.